Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0218

Správa Komisie o Severnom Macedónsku za rok 2025

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. júna 2026 o správe Komisie o Severnom Macedónsku za rok 2025 (2025/2254(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Severomacedónskou republikou na strane druhej[1],

– so zreteľom na žiadosť Severného Macedónska o členstvo v Európskej únii predloženú 22. marca 2004,

– so zreteľom na rozhodnutie Európskej rady zo 16. decembra 2005 udeliť Severnému Macedónsku štatút kandidátskej krajiny na členstvo v EÚ,

– so zreteľom na závery Rady z 18. júla 2022 – Severné Macedónsko a Albánsko a zo 17. decembra 2024 rozširovaní,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529 z 15. septembra 2021, ktorým sa zriaďuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA III)[2],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1449 zo 14. mája 2024 o zriadení Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán[3],

– so zreteľom na Program reforiem Severného Macedónska schválený Komisiou v rámci Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán 23. októbra 2024,

---

1 Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2004, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239(2)/oj.
2 Ú. v. EÚ L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 Ú. v. EÚ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. februára 2020 s názvom Posilnenie procesu pristúpenia – Dôveryhodná perspektíva členstva v EÚ pre krajiny západného Balkánu (COM(2020)0057),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. novembra 2023 s názvom Nový plán rastu pre západný Balkán (COM(2023)0691),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. marca 2024 o reformách pred rozšírením a o preskúmaní politík (COM(2024)0146),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. júla 2025 s názvom Správa o právnom štáte 2025 (COM(2025)0900) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o právnom štáte 2025 – Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Severnom Macedónsku (SWD(2025)0930),

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. novembra 2025 s názvom Oznámenie o politike rozširovania EÚ za rok 2025 (COM(2025)0690) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o Severnom Macedónsku za rok 2025 (SWD(2025)0753),

– so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva,

– so zreteľom na samity EÚ – západný Balkán, ktoré sa konali v rokoch 2018, 2020 a 2021 v Sofii, v Záhrebe a v Brde pri Kranju, a na vyhlásenia z nich,

– so zreteľom na vyhlásenie zo samitu EÚ – západný Balkán, ktorý sa konal 17. decembra 2025 v Bruseli,

– so zreteľom na záverečnú správu volebnej pozorovateľskej misie Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe z 23. septembra 2024 o prezidentských voľbách v Severnom Macedónsku, ktoré sa konali 24. apríla 2024, a parlamentných voľbách, ktoré sa konali 8. mája 2024,

– so zreteľom na 19. zasadnutie výboru pre Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi Európskou úniou a Severomacedónskou republikou,

– so zreteľom na spoločné odporúčania prijaté na 24. schôdzi Spoločného parlamentného výboru EÚ – Severné Macedónsko, ktorá sa konala 26. a 27. novembra 2025 v Štrasburgu,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Severnom Macedónsku, najmä na uznesenie z 24. októbra 2019 o začatí

prístupových rokovaní so Severným Macedónskom a s Albánskom[4],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 29. februára 2024 o prehĺbení integrácie EÚ s ohľadom na budúce rozšírenie[5],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2026 o stratégii rozširovania EÚ[6],

– so zreteľom na Ochridskú rámcovú dohodu z roku 2001,

– so zreteľom na Zmluvu medzi Bulharskom a Severným Macedónskom o priateľstve, dobrých susedských vzťahoch a spolupráci, ktorá bola podpísaná 1. augusta 2017 a ratifikovaná v januári 2018,

– so zreteľom na konečnú dohodu o urovnaní nezhôd opísaných v rezolúciách Bezpečnostnej rady OSN č. 817 (1993) a č. 845 (1993), ukončenie dočasnej dohody z roku 1995 a vytvorenie strategického partnerstva medzi Gréckom a Severným Macedónskom 17. júna 2018, známeho aj ako Dohoda z Prespy,

– so zreteľom na tretiu konferenciu OSN o štandardizácii geografického názvoslovia usporiadanú v roku 1977,

– so zreteľom na dialóg so Severným Macedónskom po monitorovaní a príslušnú správu, ktorú prijalo Parlamentné zhromaždenie Rady Európy 8. januára 2026,

– so zreteľom na šiestu správu Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii o Severnom Macedónsku prijatú 29. júna 2023,

– so zreteľom na spoločný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Ciele a ukazovatele na vymedzenie vykonávania akčného plánu pre rodovú rovnosť III (2021 – 25) (SWD(2020)0284), ktorý je sprievodným dokumentom k spoločnému oznámeniu Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 25. novembra 2020 s názvom Akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť (GAP) III – ambiciózny program pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v rámci vonkajšej činnosti EÚ (JOIN(2020)0017), ako aj na plán vykonávania na úrovni jednotlivej krajiny pre Severné Macedónsko,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A10-0162/2026),

A. keďže Severné Macedónsko má od roku 2005 štatút kandidátskej krajiny na členstvo v EÚ a v decembri 2023 úspešne ukončilo proces

---

4 Ú. v. EÚ C 202, 28.5.2021, s. 86.
5 Ú. v. EÚ C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.
6 Prijaté texty, P10_TA(2026)0077.

preverovania;

B. keďže odhodlanie Severného Macedónska pristúpiť k EÚ nepoľavuje, národný konsenzus politických strán nezoslabol a podpora občanov sa v porovnaní s rokom 2024 ďalej zvýšila o takmer 10 % na 71 %;

C. keďže politika rozširovania EÚ zostáva strategickou investíciou do mieru, demokracie, stability a prosperity na európskom kontinente a dôveryhodnosť prístupového procesu závisí od prísnej podmienenosti a spravodlivého zaobchádzania s kandidátskymi krajinami; keďže kandidátske krajiny musia v plnej miere spĺňať kodanské kritériá a dodržiavať európske hodnoty; keďže dvojstranné otázky by sa mali riešiť dvojstranne a v súlade s medzinárodným právom a nemali by sa využívať na blokovanie alebo ďalšie spolitizovanie procesu rozširovania; keďže dôveryhodnosť politiky rozširovania EÚ závisí rovnako od toho, či kandidátske krajiny uskutočnia reformy, ako aj od toho, či EÚ dodrží svoje záväzky po splnení všetkých podmienok;

D. keďže Parlament dôsledne podporuje európsku perspektívu Severného Macedónska a udržiava neustály dialóg s orgánmi Severného Macedónska, zainteresovanými stranami a občianskou spoločnosťou, pričom zdôrazňuje, že sú potrebné trvalé reformy, rešpektovanie demokratických hodnôt, právneho štátu, ľudských práv a že treba dodržiavať dohodnuté záväzky;

E. keďže emigrácia má na Severné Macedónsko naďalej negatívny vplyv, čo predstavuje dlhodobé riziko pre finančnú udržateľnosť základných verejných služieb;

F. keďže politická polarizácia, obmedzená spolupráca medzi stranami a pomalé vykonávanie reforiem naďalej znižujú dôveru a zapojenie verejnosti;

G. keďže otázky jazyka, identity a kultúry sú najmä v zložitých historických kontextoch prirodzene citlivé; keďže vnášanie takýchto otázok do diskusií o rozšírení prináša riziko skomplikovania a politizácie prístupového procesu kandidátskych krajín, a preto by sa malo riešiť zdržanlivo a zodpovedne, spôsobom, ktorý zachová integritu politiky rozširovania EÚ;

H. keďže Severné Macedónsko dosiahlo merateľný, hoci pomalý pokrok pri vykonávaní svojho programu reforiem, ktorý zahŕňa predovšetkým reformy v iných ako základných oblastiach; keďže vykonávanie programu reforiem pomáha prispievať k modernizácii a rozvoju spoločnosti, hospodárstva a inštitúcií Severného Macedónska;

I. keďže Rada dospela k záveru, že je pripravená usporiadať ďalšiu medzivládnu konferenciu bez ďalších odkladov alebo dodatočných politických rozhodnutí, hneď ako Severné Macedónsko splní svoj záväzok dokončiť požadované ústavné zmeny v súlade so svojimi

vnútornými postupmi;

J. keďže jednotlivé členské štáty EÚ vyjadrili svoje pozície k rokovaciemu rámcu Severného Macedónska;

K. keďže nájdenie spoločného prístupu ku komunikácii a spolupráci s minulosťou a vytvorenie kultúry pamäti vzájomne rešpektujúcim spôsobom je základom, na ktorom by Bulharsko a Severné Macedónsko mali budovať svoje budúce vzťahy; keďže vzťah medzi budúcimi generáciami Severného Macedónska a Bulharska bude odrazom vzdelávacích procesov v oboch krajinách;

1. opakuje, že plne podporuje odhodlanie Severného Macedónska stať sa členom EÚ na základe jasného a merateľného pokroku a prísnej, ale spravodlivej podmienenosti, ako aj uskutočniť potrebné transformačné zmeny, ktoré sa požadujú na splnenie prístupových kritérií; oceňuje záväzok krajiny k európskej integrácii a podporuje pokračujúce úsilie o pokrok v reformách zosúladených s EÚ; pripomína však, že pokrok v prístupových rokovaniach naďalej závisí od trvalých a hĺbkových reforiem v rámci základných oblastí a na zásluhách;

2. s poľutovaním berie na vedomie nedostatočný pokrok od poslednej správy; zdôrazňuje, že dynamika reforiem si vyžaduje obnovený politický záväzok a jasnú činnosť, a to aj potrebné zmeny ústavy, konštruktívnu spoluprácu medzi stranami a účinný parlamentný dohľad; chápe, že ústavné zmeny sú dôležitou, ale rozdeľujúcou témou v krajine, ktorá prekonala mnohé výzvy na ceste k tomu, aby sa stala nezávislým národom; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že všetky politické zainteresované strany, ktoré sa zaviazali k európskej ceste krajiny, by mali urýchlene spojiť svoje sily s cieľom vykonať potrebné ústavné zmeny, ktoré umožnia otvorenie prvého rokovacieho bloku; pripomína, že spolupráca medzi stranami bude mať naďalej zásadný význam pri zosúlaďovaní vnútroštátnych právnych predpisov s *acquis* EÚ počas celých rokovaní;

3. víta nedávne politické signály v Severnom Macedónsku o obnovenom záväzku uskutočniť reformy; zdôrazňuje však, že krajina sa bude posudzovať len na základe výsledkov vykonaných reforiem; zdôrazňuje, že absencia spolupráce medzi stranami pri presadzovaní zmien ústavy nie je ospravedlnením na odkladanie ďalších potrebných reforiem, ktoré by boli pre krajinu a jej občanov prospešné bez ohľadu na to, či sa vydá európskou cestou;

4. vyzýva členské štáty, Radu a Komisiu, aby zachovali predvídateľnosť a vierohodnosť prístupového procesu, a to aj s cieľom udržať verejnú podporu procesu pristúpenia v krajinách zapojených do procesu rozširovania; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva Európsku radu a členské štáty EÚ, aby dali verejne a jednoznačne najavo, že Rada má v úmysle urýchlene a bezpodmienečne prijať kladné rozhodnutie o

začatí ďalšej fázy prístupových rokovaní so Severným Macedónskom hneď, ako budú splnené podmienky uvedené v jej záveroch z 18. júla 2022; konštatuje, že Severné Macedónsko je jednou z najdlhšie čakajúcich kandidátskych krajín, ktorá získala štatút kandidátskej krajiny pred dvadsiatimi rokmi; zdôrazňuje, že opakované odkladanie začiatku prístupových rokovaní so Severným Macedónskom zo strany Európskej rady prispelo k tomu, že politické zainteresované strany a verejnosť v krajine vnímajú vyhliadky na pristúpenie k EÚ negatívne;

5. opakuje výzvu Európskej rady z jej záverov o Severnom Macedónsku z roku 2024, aby sa urýchlilo dokončenie ústavných zmien; pripomína, že Rada opätovne potvrdila svoju pripravenosť zvolať ďalšiu medzivládnu konferenciu bez ďalšieho odkladu alebo dodatočných politických rozhodnutí, hneď ako Severné Macedónsko splní svoj záväzok v súlade so svojimi vnútornými postupmi, a že následne je Rada pripravená čo najskôr otvoriť prvý rokovací blok v súlade s rokovacím rámcom;

6. oceňuje odhodlanie občanov Severného Macedónska týkajúce sa integrácie do EÚ a podporu, ktorú preukazujú tomuto projektu dve desaťročia od začatia tohto procesu; vyzýva Komisiu, aby predložila jasné návrhy, ako uplatňovať nástroje postupnej integrácie a zaručiť ich účinné vykonávanie vrátane nástrojov v rámci plánu rastu pre západný Balkán ako doplnok, a nie náhrada plného členstva v čo najväčšom počte oblastí s cieľom umožniť občanom Severného Macedónska využívať výhody integrácie do EÚ pred pristúpením;

7. pripomína potrebu jednomyseľného rozhodovania o začatí a ukončení prístupových rokovaní ako hlavných politických míľnikoch v procese rozširovania; opakuje svoju výzvu na posilnenie schopnosti EÚ konať prostredníctvom zjednodušených postupov, ako je využívanie hlasovania kvalifikovanou väčšinou v priebežných krokoch procesu rozširovania, a to v plnom súlade so zmluvami;

8. pripomína, že dvojstranné spory medzi krajinami by sa mali riešiť prostredníctvom otvoreného dialógu, účasti občianskej spoločnosti a expertov a skutočnej spolupráce, a to v dobrej viere a v súlade s medzinárodným právom, a nemali by zneužívať v rámci prístupového procesu;

9. zdôrazňuje, že jazyková, kultúrna a národná identita sú skutočným základom každej krajiny a nemala by byť spochybňovaná tretími stranami; ďalej konštatuje, že takéto záležitosti by nemali mať vplyv na proces pristúpenia k EÚ, ktorý sa zameriava na vykonávanie *acquis* EÚ a zosúladenie s hodnotami a zásadami EÚ stanovenými v kodanských kritériách a so zásadami dobrých susedských vzťahov a ktorý by sa mal riadiť objektívnymi kritériami a mal by byť založený výlučne na zásluhách; dôrazne odmieta etnonacionalistickú rétoriku, a to aj zo strany politických aktérov, ktorá podnecuje rozdelenie a podkopáva dobré susedské vzťahy a vzťahy medzi etnickými

skupinami a komunitami; vyzýva EÚ, aby zvýšila úsilie na obmedzenie takejto rétoriky a jej vplyvu;

10. víta stabilitu medzietnických vzťahov v Severnom Macedónsku a vykonávanie Ochridskej rámcovej dohody, a to aj prostredníctvom mechanizmov spravodlivého zastúpenia; vyzýva všetkých aktérov, aby zachovali základy stability a integrity krajiny, rozvíjali vzťahy, spoluprácu a výmeny medzi etnickými a menšinovými skupinami a inými komunitami a vyhýbali sa kontroverznej rétorike;

11. berie na vedomie rozhodnutie Ústavného súdu Severného Macedónska z 18. septembra 2024 o zrušení určitých ustanovení týkajúcich sa kvót pre zástupcov albánskej a iných komunít vo verejných inštitúciách; zdôrazňuje, že správa krajiny by mala odrážať jej multietnické zloženie; vyzýva orgány, aby zabezpečili primerané a spravodlivé zastúpenie všetkých komunít v súlade s Ochridskou rámcovou dohodou a aby zmenili a vykonali príslušný návrh zákona v plnom súlade so stanoviskom Benátskej komisie a normami EÚ; naliehavo vyzýva orgány Severného Macedónska, aby urýchlene vyriešili otázku používania albánskeho jazyka pri štátnych skúškach s cieľom zabezpečiť praktické vykonávanie Ochridskej rámcovej dohody v zákone aj duchu a aby študentské protesty nevykresľovali so zlým úmyslom ako politicky motivované alebo ako destabilizujúce faktory;

12. konštatuje, že Výbor pre stabilizáciu a pridruženie nedávno uvítal pokrok pri dosahovaní kritérií na otvorenie bloku základných hodnôt prostredníctvom plánov reformy verejnej správy a kapitol o právnom štáte; nabáda Severné Macedónsko, aby pripravilo a dokončilo všetku prácu týkajúcu sa úvodných kritérií pre blok základných hodnôt v transparentnom a zmysluplnom konzultačnom procese so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami vrátane občianskej spoločnosti;

Fungovanie demokratických inštitúcií

13. konštatuje, že hoci demokratické inštitúcie v Severnom Macedónsku fungujú uspokojivo, pretrváva politická polarizácia, ktorá odďaľuje natoľko potrebné reformy a vymenovania; vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa nevyvíjajú žiadne snahy o prijatie zmien ústavy, ku ktorým sa krajina zaviazala a ktoré sú potrebné na to, aby sa mohol otvoriť blok základných hodnôt; naliehavo vyzýva všetky politické strany zastúpené v Zhromaždení Severomacedónskej republiky, aby prekonali vyhrotenú predvolebnú rétoriku a nadstraníckym spôsobom spolupracovali na dosiahnutí dohody o potrebných reformách; vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby urobili viac pre uľahčenie riešenia tohto problému, a to aj prostredníctvom technickej pomoci a uľahčenia dialógu;

14. zdôrazňuje, že parlamentný dohľad nad výkonnou mocou by sa mal

ešte posilniť, a požaduje účinnejšie kontrolné mechanizmy vrátane väčšieho zapojenia opozičných strán a aktérov občianskej spoločnosti;

15. víta, že komunálne voľby, ktoré sa konali v októbri a novembri 2025, boli vo všeobecnosti konkurenčné a že volebná správa zvládla prípravy volieb prevažne efektívnym spôsobom, a to aj napriek niektorým procedurálnym nedostatkom; konštatuje, že ešte stále sa neuskutočnila komplexná volebná reforma; pripomína svoju výzvu na vykonávanie zvyšných odporúčaní OBSE/ODIHR a Benátskej komisie transparentným spôsobom, do ktorého by boli zapojené všetky príslušné zainteresované strany; okrem toho požaduje väčšiu transparentnosť, pokiaľ ide o financovanie a výdavky politických strán a politickej reklamy v tradičných médiách aj na internete, najmä na sociálnych médiách; vyzýva Severné Macedónsko, aby odstránilo regulačné medzery, ktoré umožňujú skryté ovplyvňovanie volieb, najmä reguláciou online politickej reklamy vrátane povinnej identifikácie sponzorov, transparentnosti výdavkov a zmysluplného zverejňovania kritérií zacielenia a riešením financovania tretími stranami a výdavkových kanálov súvisiacich s kampaňou; požaduje spravodlivé štátne financovanie a rovnaký prístup všetkých politických strán a nezávislých kandidátov k médiám;

16. požaduje skutočné a zmysluplné politické posilnenie postavenia žien na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni s cieľom zvýšiť ich účasť na volebnom procese a politickom rozhodovaní; ďalej odporúča zaviesť rodové kvóty tam, kde ešte nie sú zavedené, s cieľom zabezpečiť dodržiavanie záväzku rodovej rovnováhy stanovenej v národnej stratégii pre rodovú rovnosť;

17. uznáva, že sa dosiahol mierny pokrok v oblasti reformy verejnej správy a digitálnej transformácie, zlepšovania transparentnosti a účinnosti a to aj prostredníctvom nedávnom prijatých právnych predpisov týkajúcich sa elektronickej identifikácie v súlade s nariadeniami EÚ; konštatuje však, že je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie vrátane reforiem miestnej samosprávy a dôslednejšieho vykonávania stratégie verejnej správy na roky 2023 – 2030, ktorá by miestnym samosprávam umožnila poskytovať občanom lepšie služby, rozvíjať a vykonávať stratégie miestneho a regionálneho rozvoja a zabezpečiť, aby boli k dispozícii potrebné administratívne kapacity;

18. naliehavo požaduje ďalšiu depolitizáciu verejnej správy a úplné zavedenie postupov prijímania zamestnancov a výberu vyššieho manažmentu na základe zásluh v súlade s normami EÚ;

19. víta nedávne vymenovanie nového ombudsmana; pozitívne hodnotí formát verejných vypočutí pri vymenúvaní do verejných funkcií, ktoré zvyšujú transparentnosť a verejnú kontrolu; vyjadruje však znepokojenie nad náznakmi politického favorizovania v procese vymenúvania členov Komisie pre prevenciu diskriminácie a ochranu

pred ňou; zdôrazňuje, že orgány pre rovnosť musia fungovať nezávisle a bez politických zásahov,

Médiá a občianska spoločnosť

20. víta skutočnosť, že Severné Macedónsko poskytuje primerané právne záruky slobody prejavu; konštatuje však, že je potrebné ďalšie zlepšenie, aby sa pre slobodné a nezávislé médiá vytvorilo skutočne priaznivé prostredie; vyzýva médiá, aby boli zdržanlivé pri uverejňovaní rétoriky, ktorá môže narušiť vzťahy medzi etnickými skupinami a komunitami; zdôrazňuje, že je potrebné, aby platformy sociálnych médií posilnili moderovanie obsahu, najmä v súvislosti s etnickými nenávistnými prejavmi; okrem toho podporuje rozvoj miestnych a regionálnych súkromných médií;

21. konštatuje, že účinné vykonávanie právnych ustanovení na ochranu novinárov je naďalej náročné, najmä v prípadoch online obťažovania a rodovo podmieneného násilia zameraného na novinárky; vyjadruje znepokojenie nad tým, že chýbajúce osobitné právne predpisy proti strategickým žalobám proti verejnej účasti (SLAPP) a obmedzené povedomie o tejto problematike medzi sudcami, právnikmi a novinármi sú naďalej prekážkou účinnej ochrany novinárov a verejných kritikov pred SLAPP; zdôrazňuje, že je potrebné prijať vnútroštátne právne predpisy zosúladené so smernicou proti strategickým žalobám proti verejnej účasti[7]; vyjadruje znepokojenie nad sociálno-ekonomickou neistotou pracovníkov médií s osobitným dôrazom na ženy pracujúce v médiách; vyzýva orgány presadzovania práva a súdnych úradníkov, aby zabezpečili účinné vyšetrovanie a sankcie v prípade útokov, hrozieb, obťažovania a nátlaku na novinárov s osobitným dôrazom na novinárky; naliehavo vyzýva príslušné orgány, aby aktívne predchádzali všetkým prípadom nenávistných prejavov, trestných činov z nenávisti a zastrašovania a systematicky ich stíhali, aby dôkladne vyšetrovali súvisiace útoky a zaistili bezpečnosť a ochranu ich cieľov, ako sú novinári a príslušníci menšín, komunít a iných zraniteľných skupín;

22. so znepokojením berie na vedomie čoraz väčšiu koncentráciu vlastníctva médií a rizika skrytej kontroly prostredníctvom sprostredkovateľov; požaduje silnejšie záruky redakčnej nezávislosti, transparentné postupy štátnej reklamy a ochranu novinárov; zdôrazňuje naliehavú potrebu účinnej reformy médií a prijatia účinných opatrení proti koncentrácii vrátane úplnej transparentnosti vlastníctva médií a prideľovania verejných prostriedkov na štátnu reklamu, ako aj dodržiavania hospodárskej súťaže, štátnej pomoci a

---

[7] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1069 z 11. apríla 2024 o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými nárokmi alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategické žaloby proti verejnej účasti“) (Ú. v. EÚ L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

práv duševného vlastníctva; zdôrazňuje, že pluralita médií je pre odolnosť demokracie nevyhnutná; zdôrazňuje potrebu posilniť nezávislosť a kapacity regulačného orgánu pre médiá, verejnoprávneho vysielateľa a regulačného orgánu pre elektronické komunikácie;

23. vyjadruje znepokojenie nad strategickou akvizíciou kľúčových televíznych staníc a spravodajských portálov maďarskými mediálnymi manažérmi, čo umožňuje prenikanie protieurópskych naratívov do verejného diskurzu v Severnom Macedónsku;

24. vyjadruje vážne znepokojenie nad pretrvávajúcimi pokusmi narušiť verejnú diskusiu a podkopať dôveru v demokratické inštitúcie a európsku cestu krajiny prostredníctvom koordinovanej manipulácie s informačným prostredím vrátane operácií skrytého vplyvu a škodlivých naratívov; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby vyvinuli ďalšie úsilie na podporu Severného Macedónska v boji proti škodlivému zahraničnému zasahovaniu v krajine, a to aj prostredníctvom technickej pomoci; zdôrazňuje, že takéto škodlivé vplyvy oslabujú dôveryhodnosť inštitúcií a polarizujú spoločnosť; vyzýva orgány, aby v súlade s vyvíjajúcimi sa normami EÚ na ochranu demokratických procesov vytvorili komplexný a inštitucionalizovaný rámec pre demokratickú odolnosť s jasne vymedzenými zodpovednosťami, pravidelným posudzovaním rizika a verejným podávaním správ; okrem toho vyzýva na zvýšenie mediálnej a digitálnej gramotnosti, podporu overovania faktov, boj proti nenávistným prejavom vo všetkých ich formách a posilnenie odolnosti voči hybridným hrozbám, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a cieľ krajiny, ktorým je členstvo v EÚ;

25. konštatuje, že nedostatok vyhliadok na vstup do EÚ v posledných rokoch vytvoril autoritárskym aktérom priestor pre zvýšenú angažovanosť; podporuje transparentnú a na faktoch založenú verejnú komunikáciu o reformách súvisiacich s EÚ a prístupovým procesom s cieľom udržať širokú spoločenskú podporu a bojovať proti dezinformáciám; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva Európsku komisiu, aby účinnejšie komunikovala s macedónskou verejnosťou o pretrvávajúcom nedostatku politickej vôle presadzovať reformy, ktoré by riešili otázky ovplyvňujúce všetkých občanov Severného Macedónska;

26. víta všeobecne priaznivé prostredie pre organizácie občianskej spoločnosti, pričom zdôrazňuje potrebu väčšieho zapojenia občianskej spoločnosti do prioritných oblastí a verejných konzultácií; berie na vedomie opätovnú aktiváciu Rady pre spoluprácu medzi vládou a občianskou spoločnosťou; požaduje transparentné verejné financovanie organizácií občianskej spoločnosti a zlepšenie právnych predpisov a ich zosúladenie s medzinárodnými normami, ako napríklad s odporúčaniami Benátskej komisie a odporúčaním Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii; zdôrazňuje význam

zabezpečenia inkluzívnych konzultácií a transparentnosti s organizáciami občianskej spoločnosti; vyzýva Komisiu, aby podporovala organizácie občianskej spoločnosti, ktoré dôkladne monitorujú a v prípade potreby kritizujú vykonávanie reforiem súvisiacich s EÚ;

Základné práva

27. zdôrazňuje povinnosť všetkých členských štátov Rady Európy urýchlene vykonať nevykonané rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva; zdôrazňuje, že všetky legislatívne zmeny by mali byť v súlade s medzinárodnými normami, odporúčaniami Benátskej komisie a mali by byť v súlade s odporúčaním Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii, vrátane zákona o združeniach a nadáciách a vykonávania súdnych rozhodnutí týkajúcich sa registrácie združení;

28. konštatuje, že všeobecný právny rámec pre základné práva je vo veľkej miere v súlade s európskymi normami; vyzýva však vládu Severného Macedónska, aby posilnila vykonávanie v praxi, najmä zlepšením inštitucionálneho rámca v oblasti rodovej rovnosti, zabezpečením účinných mechanizmov ochrany pred rodovo podmieneným a domácim násilím, zlepšením prístupu k službám zdravotnej starostlivosti a vyčlenením primeraných zdrojov na služby na podporu obetí; vyzýva na konečné prijatie zákona o rodovej rovnosti, zákona o pracovných vzťahoch a zákona o prevencii a ochrane pred obťažovaním pri práci v súlade s medzinárodnými normami a *acquis* EÚ s cieľom zlepšiť kvalitu života žien riešením kľúčových otázok rodovej rovnosti, najmä pokiaľ ide o prístup k politickému, hospodárskemu a sociálnemu životu;

29. víta zmeny Trestného zákona z roku 2023, ktorými sa vnútroštátne právne predpisy zosúlaďujú s Istanbulským dohovorom; berie na vedomie najmä prechod na vymedzenie znásilnenia založené na súhlase a výslovné uznanie rodovo podmieneného násilia; ďalej víta zmeny z roku 2026, ktorými sa posilňuje stíhanie domáceho a rodovo podmieneného násilia a kriminalizuje šírenie intímnych záberov bez súhlasu; domnieva sa, že tieto reformy predstavujú významné zosúladenie s európskymi normami;

30. zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať v práci na zlepšení situácie menšinových komunít, a to aj pokiaľ ide o používanie jazykov, ako aj bojovať proti diskriminácii a podporovať rozmanitosť; víta pokrok dosiahnutý v súvislosti s akčným plánom na ochranu práv osôb patriacich k menšinám alebo komunitám a nabáda Severné Macedónsko, aby ho dokončilo inkluzívnym spôsobom a stanovilo jasné referenčné hodnoty, merateľné ukazovatele a osobitný monitorovací mechanizmus s cieľom zaručiť účinnú ochranu pred diskrimináciou a zlepšiť základné práva všetkých občanov Severného Macedónska; naliehavo vyzýva príslušné politické zainteresované strany, aby sa zdržali používania polarizujúcich a vyhrotených

vyjadrení, ktoré môžu ovplyvniť vzťahy medzi komunitami a menšinami;

31. zdôrazňuje, že etnická a kultúrna rozmanitosť Severného Macedónska predstavuje neoceniteľnú výhodu a mala by sa premeniť na zdroj sily s cieľom ďalej konsolidovať demokratickú a inkluzívnu správu vecí verejných a urýchliť cestu Severného Macedónska k pristúpeniu k EÚ; nabáda Severné Macedónsko, aby do svojej ústavy zahrnulo všetky etnické komunity, podporovalo inkluzívnosť, chránilo rozmanitosť, bojovalo proti diskriminácii a posilňovalo sociálnu súdržnosť v súlade s európskymi hodnotami a demokratickými zásadami a plne zaručilo rovnaké práva a príležitosti pre všetkých;

32. vyzýva na zintenzívnenie úsilia o riešenie pretrvávajúceho sociálno-ekonomického vylúčenia Rómov; naliehavo vyzýva orgány, aby zabezpečili účinné vykonávanie stratégie začleňovania Rómov s merateľnými ukazovateľmi, riadnym inštitucionálnym monitorovaním a primeraným prideľovaním rozpočtových prostriedkov; vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcou praxou segregácie v školách v niektorých obciach a požaduje aktívne opatrenia na odstránenie segregácie;

33. so znepokojením konštatuje, že pri znižovaní prekážok, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím vo väčšine aspektov života, sa nedosiahol takmer žiadny pokrok; nabáda k väčšiemu úsiliu o dokončenie právneho a inštitucionálneho rámca týkajúceho sa práv osôb so zdravotným postihnutím a zlepšenie ich vykonávania a presadzovania; berie na vedomie pretrvávajúce štrukturálne výzvy v práci severomacedónskej Komisie pre prevenciu diskriminácie a ochranu pred ňou, ktoré sú dôsledkom nedostatku zdrojov;

34. vyzýva, aby sa zlepšila právna ochrana práv LGBTIQ+ osôb a aby sa riešili nenávistné prejavy proti tejto komunite, a to aj online; je hlboko znepokojený stupňujúcou sa nenávisťou voči LGBTIQ+ osobám a organizáciám občianskej spoločnosti v Severnom Macedónsku;

35. naliehavo vyzýva všetkých politických aktérov, aby zmenili zákon o matrikách, zabezpečili rýchle, dostupné a nerušené právne uznanie rodu a zaviedli transparentný právny postup v súlade s medzinárodnými normami a príslušným rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva z roku 2019;

36. naliehavo vyzýva orgány, aby v zákone o základnom vzdelávaní obnovili kľúčovú antidiskriminačnú terminológiu, a požaduje opätovné zavedenie ustanovení o povinnom oznamovaní násilia v školách s cieľom chrániť zraniteľné skupiny;

37. so znepokojením berie na vedomie životné podmienky vo väzniciach v Severnom Macedónsku, ktoré je potrebné urýchlene riešiť;

38. víta posilnenú spoluprácu v oblasti riadenia hraníc a vyzýva Severné Macedónsko, aby posilnilo riadenie migrácie, bojovalo proti zločineckým sieťam prevádzačov migrantov, obchodníkov s ľuďmi a proti iným druhom organizovanej trestnej činnosti, zlepšilo zosúladenie s acquis EÚ a riešilo pretrvávajúce problémy pri riešení legálnej a nelegálnej migrácie pri plnom rešpektovaní ľudských práv a medzinárodného práva; zdôrazňuje, že je potrebné zabrániť nezákonnému zavracaniu migrantov na hraniciach Severného Macedónska;

39. vyjadruje uznanie vláde Severného Macedónska za rýchlu reakciu na antisemitský podpaľačský útok zameraný na budovu židovskej komunity v Skopje 12. apríla 2026;

Právny štát

40. vyjadruje znepokojenie nad tým, že sa dostatočne nepokročilo v prípade súdneho systému, nezávislosti súdov a prokuratúry a úsilia o posilnenie právneho štátu a protikorupčných rámcov; vyzýva politické zainteresované strany, aby sa urýchlene zdržali politických zásahov do súdnictva; so znepokojením konštatuje hlboké štrukturálne nedostatky a negatívne trendy vo fungovaní justície vrátane nedostatočného financovania a personálneho obsadenia súdnych inštitúcií, ktoré narušujú jej nezávislosť; vyzýva preto Severné Macedónsko, aby urýchlilo vykonávanie stratégie reformy súdnictva na roky 2024 – 2028;

41. zdôrazňuje význam ochrany integrity a nezávislosti súdnictva, a to aj posilnením Súdnej rady v súlade s odporúčaním a stanoviskom misie Benátskej komisie na partnerské hodnotenie z roku 2023;

42. vyjadruje znepokojenie nad tým, že zmeny Trestného zákona v Severnom Macedónsku, ktorými sa skrátili premlčacie lehoty a znížili tresty za korupciu na vysokej úrovni a zneužitie úradnej moci, narušili prebiehajúce súdne konania vrátane široko sledovaných prípadov, vyvolávajú dojem beztrestnosti významných politických aktérov a ďalej oslabili dôveru verejnosti v súdnictvo;

43. vyzýva príslušné orgány, aby zabezpečili primerané následné opatrenia v prípadoch potenciálnych trestných činov z nenávisti, a to aj v prípade akýchkoľvek etnických skupín a komunít;

44. so znepokojením konštatuje, že sa nedosiahol žiadny pokrok v predchádzaní korupcii a boji proti nej a že korupcia je naďalej rozšírená v mnohých oblastiach; zdôrazňuje, že medzi formálne oznámenými vyšetrovaniami korupcie a súdnymi rozsudkami o vine v prípadoch korupcie na vysokej úrovni naďalej existuje značný a nevysvetliteľný rozdiel; vyzýva vládu Severného Macedónska, aby zlepšila vykonávanie národnej stratégie na predchádzanie korupcii a konfliktu záujmov a prijala nový Trestný zákon v súlade s *acquis* EÚ a medzinárodnými normami; okrem toho vyzýva na posilnenie ochrany

oznamovateľov, keďže je stále slabá, čo odrádza jednotlivcov od oznamovania prípadov korupcie; víta však aktívnu účasť Severného Macedónska na Medzinárodnej zmluve o výmene údajov na účely overovania majetkových priznaní, čím sa krajina stala regionálnym referenčným bodom v tomto mechanizme;

45. naliehavo požaduje včasné prijatie komplexnej protikorupčnej stratégie na roky 2026 – 2030 s jasnými povinnosťami a merateľnými cieľmi a vyzýva na vykonanie zostávajúcich odporúčaní Skupiny štátov proti korupcii (GRECO);

46. s obavami konštatuje, že prieťahy v súdnych konaniach a obmedzené zdroje naďalej bránia dosiahnutiu výrazných výsledkov v prípadoch korupcie na vysokej úrovni; vyzýva najmä na vyšetrovanie a právoplatné odsúdenie v prípadoch korupcie na vysokej úrovni, ktoré by mohli byť príkladom toho, že korupcia sa rieši na všetkých úrovniach a že beztrestnosť nebude;

47. konštatuje, že vnímaná úroveň dôvery v súdnictvo je naďalej veľmi nízka a je potrebné ďalšie úsilie o predchádzanie neprimeranému ovplyvňovaniu a zastrašovaniu;

48. vyzýva Severné Macedónsko, aby zintenzívnilo úsilie v boji proti praniu špinavých peňazí;

49. vyzýva na trvalejšie zapojenie sa do účinného boja proti organizovanému zločinu; vyzýva vládu Severného Macedónska, aby zosúladila právne predpisy týkajúce sa zbraní, omamných a psychotropných látok s *acquis* EÚ;

50. vyzýva vnútroštátne orgány, aby vytvorili komplexný rámec podpory pre ženy, ktoré sa stali obeťami rodovo podmieneného násilia, vrátane poskytovania zákonom garantovanej finančnej pomoci, zaručenia bezplatnej právnej pomoci a oslobodenia od súdnych trov, vytvorenia štátneho fondu na pokrytie nezaplateného výživného na deti a zvýšenia investícií do ekonomického posilnenia postavenia žien prostredníctvom cieleného vzdelávania, sociálnych podnikov a miestnych iniciatív v oblasti zamestnanosti;

Sociálno-ekonomické reformy

51. podporuje pokračujúce úsilie o modernizáciu hospodárstva, riešenie nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, posilnenie digitálneho hospodárstva a zlepšenie podnikateľského prostredia, a to v súlade s potrebou reagovať na konkurenčné tlaky na vnútornom trhu EÚ; zdôrazňuje, že udržateľný hospodársky rast závisí od právneho štátu, predvídateľnosti súdnictva a účinných opatrení proti korupcii; vyzýva na vykonávanie zákona o rozpočtových pravidlách z roku 2023, zavedenie fiškálnych pravidiel a fiškálnej rady a posilnenie strednodobého rozpočtového postupu;

52. zdôrazňuje potrebu riešiť sociálne výzvy, zabezpečiť vysokokvalitné politiky zamestnanosti, podporovať sociálnu konvergenciu k normám EÚ a dosiahnuť pokrok v oblasti zásad Európskeho piliera sociálnych práv;

53. víta prvé kroky pri vykonávaní programu reforiem a viacročného pracovného programu v rámci Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán, ktorý je na dobrej ceste priniesť konkrétne prínosy občanom; vyzýva Severné Macedónsko, aby pokračovalo vo vykonávaní svojho programu reforiem; zdôrazňuje potrebu výrazne urýchliť a plniť program reforiem, najmä pokiaľ ide o blok základných hodnôt; zdôrazňuje, že vyplatenie finančných prostriedkov musí byť naďalej prísne podmienené splnením dohodnutých cieľov reforiem a míľnikov; víta prijatie komplexného rámca kybernetickej bezpečnosti, aktualizovaného zákona o elektronických dokladoch, elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách; víta objektívny a na faktoch založený spôsob, akým Komisia posúdila vykonávanie doterajších reformných krokov; s potešením víta nedávne vyplatenie 65,7 milióna EUR Severnému Macedónsku v rámci Nástroja na podporu reforiem a rastu po pozitívnom posúdení vykonávania reforiem, najmä v oblasti digitalizácie a vzdelávania;

54. vyzýva EÚ a Severné Macedónsko na posilnenie dohľadu a zmysluplnú účasť organizácií občianskej spoločnosti, záujmových združení a sociálnych partnerov vo všetkých fázach Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán vrátane navrhovania reformných opatrení, realizácie projektov a monitorovania výsledkov; uznáva potrebu zlepšiť podnikateľské prostredie a fungovanie trhového hospodárstva; žiada, aby sa kládol väčší dôraz na opatrenia na nápravu deformácií trhu a sociálne ochranné opatrenia; žiada, aby sa venovala väčšia pozornosť negatívnym demografickým trendom a riešeniu neformálnej ekonomiky a jej negatívnych sociálnych a fiškálnych vplyvov;

55. vyzýva orgány, aby zabezpečili nezávislosť a legitímnu úlohu reprezentatívnych odborových organizácií a dodržiavanie základných pracovných práv vrátane kolektívneho vyjednávania v právnych predpisoch a praxi; ďalej vyzýva orgány, aby zabezpečili konštruktívny a zmysluplný dialóg s odborovými organizáciami s cieľom riešiť naliehavé otázky, ako sú mzdy, pracovné podmienky a sociálna ochrana, a to aj pokiaľ ide o prácu pre platformy;

56. uznáva strategický význam kultúrneho a kreatívneho sektora a potrebu stabilného rámca autorských práv zosúladeného s EÚ; vyzýva Severné Macedónsko, aby zabezpečilo spravodlivé odmeňovanie autorov a umelcov, zosúladilo kolektívnu správu práv s *acquis* EÚ a posilnilo presadzovanie práva proti pirátstvu; zdôrazňuje, že slabá ochrana nositeľov práv ohrozuje udržateľnosť médií a rozvoj vysokokvalitného audiovizuálneho obsahu;

57. vyzýva, aby sa pokračovalo vo vykonávaní aktivačných stratégií trhu práce zameraných na mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných, nízkokvalifikované osoby a znevýhodnené skupiny, ako sú ženy, osoby so zdravotným postihnutím, Rómovia a Egypťania;

58. nabáda na posilnenie politiky v oblasti mládeže zmenou zákona o participácii mládeže a politikách v oblasti mládeže, zavedením účinného monitorovania a osobitného rozpočtového kódexu a zlepšením miestnych mládežníckych štruktúr;

59. víta integráciu Severného Macedónska do zemepisného rozsahu jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA);

60. s potešením víta návrh Komisie a poverenie Rady na začatie rokovaní s cieľom rozšíriť režim roamingu EÚ za vnútroštátne ceny na Albánsko, Bosnu a Hercegovinu, Kosovo, Čiernu Horu, Severné Macedónsko a Srbsko a vyzýva Komisiu a partnerov zo západného Balkánu, aby urýchlene vykonali potrebné kroky na recipročné otvorenie roamingových trhov EÚ a partnerov zo západného Balkánu; zdôrazňuje, že rozšírenie oblasti roamingu za vnútroštátne ceny na západný Balkán by prinieslo hmatateľné výhody občanom aj podnikom, podporilo by medziľudské kontakty, oživilo hospodárske väzby, podporilo výmeny v oblasti vzdelávania a uľahčilo cestovný ruch;

61. vyzýva Severné Macedónsko, aby zosúladilo právne predpisy s *acquis* EÚ v oblasti preverovania priamych zahraničných investícií;

Životné prostredie, biodiverzita, energetika a doprava

62. vyzýva na zvýšenie investícií do dopravnej a energetickej infraštruktúry a dosiahnutia pokroku v úsilí o približovanie právnych predpisov v oblasti dopravy, energetiky a životného prostredia normám EÚ; žiada, aby sa vnútroštátne právne predpisy zosúladili s pravidlami EÚ v oblasti práv cestujúcich; zdôrazňuje potrebu posilniť prepojiteľnosť a zabezpečiť nerušené obchodné toky, najmä v cestnej doprave; vyzýva na zavedenie systému vstupu/výstupu EÚ, pričom treba mať na pamäti jeho vplyv na profesionálnych vodičov a dodávateľské reťazce;

63. zdôrazňuje význam cezhraničných prepojení, ako sú koridory transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) VIII a X, keďže sú kľúčové pre posilnenie hospodárskej spolupráce so susednými krajinami a zvýšenie medziľudských kontaktov; počíta s účinným plnením prijatých záväzkov; víta dohodu medzi Bulharskom a Severným Macedónskom o výstavbe cezhraničného železničného tunela, ktorá predstavuje rozhodujúci krok k dokončeniu železničného prepojenia na koridore VIII; všíma si strategický význam koridoru VIII pre geostrategickú autonómiu EÚ a NATO, keďže slúži ako kľúčová logistická trasa pozdĺž južného krídla NATO;

64. víta prijatie zákona o energetike v máji 2025, ale zdôrazňuje, že krajina je stále vo veľkej miere závislá od uhlia; vyzýva, aby sa rýchlo začala využívať energia z obnoviteľných zdrojov a kládol väčší dôraz na energetickú efektívnosť, najmä v prípade budov;

65. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v právnych predpisoch v oblasti životného prostredia sa dosiahol len malý pokrok; vyzýva najmä na naliehavé opatrenia, aby sa riešila kvalita ovzdušia a vody a nakladanie s odpadovými vodami vrátane zvýšeného a jasne určeného vnútroštátneho financovania infraštruktúry zásobovania vodou a kanalizácie v mestských a vidieckych oblastiach, začlenenia dedinských vodovodných systémov do verejných služieb, ak je to možné, s jasne určenými inštitucionálnymi povinnosťami, zabezpečenia pravidelných hygienických a laboratórnych kontrol so zverejňovaním výsledkov a posilnenia inšpekčného dohľadu vrátane zavedenia sankcií za neregulované, nedostatočne udržiavané alebo znečisťujúce systémy;

66. so znepokojením berie na vedomie pretrvávajúcu vysokú úroveň znečistenia ovzdušia, najmä v mestských oblastiach, ktorá je silne spojená so spaľovaním uhlia a výrobou cementu; v tejto súvislosti vyjadruje vážne znepokojenie nad novým zákonom o kontrole priemyselných emisií a naliehavo vyzýva orgány, aby ho zmenili prostredníctvom transparentného a inkluzívneho verejného postupu za účasti všetkých príslušných zainteresovaných strán, najmä odborníkov na životné prostredie a organizácií občianskej spoločnosti; zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné zlepšiť kvalitu ovzdušia v mestách, a to aj prostredníctvom opatrení, ako je zavedenie nízkoemisných zón a obstaranie moderných vozidiel verejnej dopravy, ktoré menej znečisťujú životné prostredie;

67. so znepokojením berie na vedomie obmedzený pokrok pri vykonávaní horizontálnych právnych predpisov v oblasti životného prostredia a naliehavo vyzýva Severné Macedónsko, aby plne zosúladilo a účinne vykonávalo smernicu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie[8] a smernicu o strategickom environmentálnom hodnotení[9] vrátane sekundárnych právnych predpisov týkajúcich sa projektov malých vodných elektrární;

68. vyzýva vládu Severného Macedónska a miestne orgány, aby zaviedli účinnú právnu ochranu pre lokality podľa programu Smaragd určené podľa Bernského dohovoru a urýchlili identifikáciu a určenie

---

8 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj).

9 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj).

budúcich lokalít sústavy Natura 2000; naliehavo vyzýva vládu Severného Macedónska, aby uprednostnila a urýchlila prijatie nového zákona o ochrane prírody, ktorý by nahradil zastaraný právny rámec a zabezpečil úplný súlad so smernicami EÚ o biotopoch[10] a vtákoch[11];

69. víta trvalú spoluprácu Severného Macedónska s Kosovom a Albánskom v súvislosti s cezhraničným národným parkom Šar planina; opakuje, že je naliehavo potrebné prijať zákon o opätovnom vyhlásení národného parku Mavrovo a dokončiť a účinne vykonávať jeho plán riadenia; podporuje zaradenie Jablanice do národného zoznamu chránených území; naliehavo vyzýva Severné Macedónsko, aby vypracovalo a vykonávalo národný akčný plán a plán riadenia na ochranu rysa balkánskeho v súlade s regionálnou stratégiou a v spolupráci so susednými krajinami, a to aj s cieľom zachovať ekologickú prepojenosť medzi kľúčovými biotopmi vrátane Mavrova a Jablanice a cezhraničnými oblasťami;

Regionálna spolupráca a zahraničná politika

70. víta cenný a významný prínos Severného Macedónska k regionálnej spolupráci a stabilite prostredníctvom jeho zapojenia do regionálnych hospodárskych a diplomatických iniciatív, ako je berlínsky proces a Nový plán rastu pre západný Balkán, a vykonávania dohôd o spoločnom regionálnom trhu;

71. vyzýva na trvalé odhodlanie viesť dialóg a spolupracovať so susednými krajinami s cieľom posilniť regionálnu stabilitu a vzájomnú dôveru; vyzýva na ďalšiu podporu medziľudských kontaktov v juhovýchodnej Európe; zdôrazňuje význam vykonávania medzinárodných dohôd v dobrej viere, ako je Dohoda z Prespy a Zmluva o priateľstve, dobrých susedských vzťahoch a spolupráci s Bulharskom;

72. uznáva existenciu rôznych výkladov historických charakteristík macedónskej spoločnosti; zdôrazňuje, že cieľom jeho správy nie je predurčovať alebo obmedzovať vedeckú diskusiu o týchto otázkach a že takéto výklady nemajú vplyv na posúdenie pokroku Severného Macedónska smerom k pristúpeniu k EÚ, ktoré je naďalej zakotvené v kodanských kritériách a zásadách dobrých susedských vzťahov; naliehavo vyzýva všetky strany, aby obnovili konštruktívnu prácu Spoločnej multidisciplinárnej odbornej komisie pre historické a vzdelávacie záležitosti medzi Bulharskom a Severným Macedónskom a konali v dobrej viere, čím by sa spoločnosti zblížili; odsudzuje

---

10 Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

11 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

všetky snahy o nahrádzanie historických pamiatok a/alebo artefaktov vrátane ničenia autentického kultúrneho dedičstva; vyjadruje poľutovanie nad ničením a falšovaním bulharských nápisov;

73. vyjadruje silné znepokojenie nad tým, že posledné zasadnutie spoločnej medzivládnej komisie zriadenej článkom 12 Zmluvy o priateľstve, dobrých susedských vzťahoch a spolupráci sa konalo 17. júla 2022 a odvtedy sa nekonalo žiadne nové zasadnutie; naliehavo vyzýva vlády Bulharska a Severného Macedónska, aby bezodkladne zorganizovali tretie zasadnutie spoločnej medzivládnej komisie s cieľom pokračovať vo vykonávaní zmluvy a protokolov k nej;

74. dôrazne vyzýva Spoločnú multidisciplinárnu odbornú komisiu pre historické a vzdelávacie záležitosti medzi Bulharskom a Severným Macedónskom, ktorá bola zriadená na základe Zmluvy o priateľstve, dobrom susedstve a spolupráci s Bulharskom, aby dosiahla jasné a hmatateľné výsledky; zdôrazňuje, že texty by mali odrážať výklad historických faktov a údajov zo spoločných dejín oboch národov na základe objektívnych, autentických a na dôkazoch založených historických prameňov a dokumentov, vedeckého výkladu a historických udalostí, ako sa uvádza v druhom protokole k zmluve s Bulharskom;

75. so znepokojením berie na vedomie čoraz silnejšie väzby medzi Severným Macedónskom a srbskou vládou, ktorá presadzuje neliberálnu politiku; okrem toho varuje pred rastúcim hospodárskym a politickým vplyvom Číny v regióne, najmä prostredníctvom infraštruktúrnych projektov a úverov; s rovnakým znepokojením berie na vedomie správy o ruskom úsilí o vplyv v Severnom Macedónsku; vyzýva EÚ, aby podporila Severné Macedónsko pri posilňovaní odolnosti voči vonkajšiemu vplyvu vykonávanému prostredníctvom náboženských sietí; vyjadruje znepokojenie nad naratívmi propagovanými v regióne, ktoré spochybňujú zvrchovanosť a územnú celistvosť krajín vrátane tzv. srbského sveta;

76. pripomína potrebu otvoriť archívy juhoslovanských tajných služieb (UDBA a KOS), ktoré sa nachádzajú v Severnom Macedónsku aj v Srbsku; zdôrazňuje, že s cieľom transparentne sa vyrovnať s totalitnou minulosťou a posilniť demokraciu, zodpovednosť a inštitúcie na západnom Balkáne je potrebné otvoriť tieto archívy v celom regióne;

77. oceňuje čoraz väčšie a dlhodobé zosúladenie politiky Severného Macedónska so zahraničnou, bezpečnostnou a obrannou politikou EÚ vrátane reštriktívnych opatrení; vyjadruje však poľutovanie nad nárastom zdržania sa hlasovania pri dôležitých hlasovaniach v medzinárodných orgánoch namiesto riadenia sa väčšinovým stanoviskom EÚ; vyzýva preto vládu Severného Macedónska, aby sa v prípade pochybností pripojila k väčšinovému stanovisku v rámci

EÚ; zdôrazňuje geostrategický význam Severného Macedónska a jeho dôležitú úlohu ako člena NATO; víta aktívnu účasť krajiny na misiách a operáciách EÚ v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky a jej príspevok k vedúcej úlohe EÚ pri udržiavaní mieru, predchádzaní konfliktom a medzinárodnom krízovom riadení; víta pripravenosť Severného Macedónska posilniť spoluprácu s EÚ v rámci partnerstva v oblasti bezpečnosti a obrany;

°

° °

78. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, a prezidentke, vláde a parlamentu Severomacedónskej republiky.